

Tantárgy neve: Munka-, tűz- és egészségvédelem

- Kód: MSB018MLKM
- Szemeszter: ta
- Kreditszám: 3
- Órák száma (ea/gy/lab): 2 ea + 1 lab/hét
- Számonkérés módja: v
- Szak(ok), tagozat: Környezetmérnöki BSc, levelező
- Előfeltételek: -
- Oktató tanszék(ek): Környezetmérnök Tanszék
- Tárgyfelelős: dr. Pécz Tibor tudományos főmunkatárs, Dolgosné dr. Kovács Anita egyetemi docens
- Oktató(k): dr. Pécz Tibor tudományos főmunkatárs
- Időpont, helyszín: 2. 4. 8. 12. 14. oktatási heteken, péntek 17.30–20.00, A015

Rövid leírás:

A munkavédelem jogi, szervezeti kérdései és fontossága. A munkabiztonság, munkavédelem és tűzvédelem szerepe. A munkavédelem és biztonságtechnika fogalma és feladata. Foglalkozási ártalmak, megbetegedések. Baleset-elhárítás. Egyéni egészségvédelem. Tűzveszélyességi osztályok, tüzek fajtái. Tűzvédelmi előírások. Tűzoltási módszerek, tűzoltó-berendezések. Fontosabb balesetvédelmi és tűzrendészeti szabályok a munkahelyeken. A biztonságos munkavégzés feltételei, a legfontosabb biztonságtechnikai védőeszközök, védőfelszerelések és használatuk elsajátítása. Veszélyes anyagok szállítása, tárolása. Ergonómiai szempontok és előírások. Egyéni védőeszközök. Elsősegélynyújtás. A BLS (újraélesztés) elsajátítása és az ezzel kapcsolatos legfontosabb szabályok, technikák és fogalmak ismerete.

Általános követelmények:

A foglalkozásokon minimum 70%-os részvétel. **Online oktatás esetén:** 2 db ZH teljesítése az aláírás/vizsgajog megszerzéséért + 1 db írásbeli vizsga teljesítése. **Jelenléti oktatás esetén:** 2 db ZH teljesítése az aláírás/vizsgajog megszerzéséért + komplex (szóbeli és gyakorlati) egészségtan vizsga teljesítése.

Cél:

A tárgy alapvetően szemléletformáló, egyben szakmai alapozó tárgy. A hallgató ismereteket szerezzen a munka-, tűz- és egészségvédelmi követelményekről, ismerje meg a különböző munkahelyeken leggyakrabban előforduló veszélyeket, veszélyforrásokat, és tudja elhárítani, mérsékelni azokat. Legyenek ismeretei a munkáltatói és munkavállalói felelősség (jogok és kötelezettségek) kérdéseiről. Ismerje a tűzbiztonság feltételeit, a tűz tulajdonságait, valamint tudja oltani a különböző tűztípusokat. Képes legyen újraélesztést végrehajtani, valamint elsősegélyben részesíteni a rászorulókat.

Módszer:

Előadás MS Teams online felületen/személyesen projektoros kivetítéssel és gyakorlati bemutatókkal. Ezen kívül van lehetőség MS Teams online/személyes konzultációkra az órák után vagy a fogadó időben minden héten a Környezetmérnök Tanszék B007-es iroda ajtaján feltüntetett időpontban.

Irodalom:

- Bellovicz Gyula (2009): Munkavédelem COEDU elektronikus jegyzet, SZE
Bujnóczki Tibor (2003): Munkaeszközök biztonságtechnikája, Oktatási Stúdió, Miskolc
Buzás Attiláné (1996): Munkavédelem, Műszaki Könyvkiadó.
Dienesné K. E. (1999): Munkavédelem. Egyetemi jegyzet. DATE Vider-Plusz Bt. Nyomda.
Debrecen
Dr. Kiss Dénes (1994): Munkavédelem. Budapest, Műegyetemi Kiadó
Dr. Kosári Judit: Munkavédelem (jegyzet)
Gecsey Árpád (2003): Az anyagmozgatás biztonságtechnikája, Oktatási Stúdió, Miskolc
Gecsey Árpád (2003): Zaj- és rezgésvédelem, Oktatási Stúdió, Miskolc
Hadas János: Általános munkavédelem és biztonságtechnika.
Perjési Zsolt (2003): A munkavédelem gyakorlata, Oktatási Stúdió, Miskolc
Perjési Zsolt (2003): Nyomástartó berendezések biztonságtechnikája, Oktatási Stúdió, Miskolc
Solymosi János (2003): A villamosság biztonságtechnikája, Oktatási Stúdió, Miskolc
Ungváry György (szerk.): Munkaegészségtan
Andics László (2004): Elsősegély – közúton, otthon, munkahelyen, közterületen. Sophia Kiadó
Almási Róbert (2004): Az életmentés alapjai. An-In-Ter Kiadó, Powerprint, Kaposvár
Kökény Zoltán (2003): A méhcsípéstől az újraélesztésig – elsősegélynyújtási ismeretek
mindenkinek. Dictum Kiadó, Kaloprint Nyomda Kft. Kalocsa

Követelmények a szorgalmi időszakban:

Az előadásokon és gyakorlatokon való aktív részvétel a hatályos TVSZ szerint, valamint 2 db ZH (munka- és tűzvédelem) külön-külön sikeres megírása (egyenként min. 16 max. 30 pont). Az aláírás/vizsgajog megszerzéséért min. 32 pontot kell elérni a 2 db ZH teljesítésével.

Követelmények a vizsgaidőszakban:

Online oktatás esetén: 1 db írásbeli vizsga (egészségtan) teljesítése (min. 21 max. 40).

Jelenléti oktatás esetén: komplex (szóbeli és gyakorlati) egészségtan vizsga (min. 21 max. 40 pont) teljesítése.

Pótlások:

A ZH-k (munka- és tűzvédelem) külön-külön pótolhatók – összesen 2 alkalommal – egyszer a szorgalmi időszakban, egyszer pedig a vizsgaidőszak első hetében. Az írásbeli (online)/komplex (jelenléti) vizsga (egészségtan) a mindenkor hatályos TVSZ szerint pótolható.

Félévközi ellenőrzések (beszámolók, zárthelyi dolgozatok) számát, témakörét és időpontját, pótlásuk és javításuk lehetőségét:

1. ZH munkavédelem 14. okt. héten, 2. ZH tűzvédelem 14. okt. héten, 1. pót ZH-k a 15. okt. héten, 2. pót ZH-k a vizsgaidőszak első hetében.

Vizsga jellege (szóbeli, írásbeli, vagy mindkettő): *Online oktatás esetén:* írásbeli.
Jelenléti oktatás esetén: szóbeli és gyakorlati.

Érdemjegy kialakítása:

Figyelem! Mindkét teljesítésrész (ZH-k és vizsga) nem lehet minimum pontos! A végleges jegy kialakítása – a két zárthelyi, a vizsga és az órai aktivitás alapján – a következő pontszámhatárok szerint kerül minősítésre:

88–100 pont	jeles (5)	77–87 pont	jó (4)
66–76 pont	közepes (3)	53–65 pont	elégséges (2)
52–32 pont	elégtelen (1)	0–31 pont	aláírás megtagadva (0)

Program (előadás):

- 2. hét:** Bevezetés, tájékoztatás. Munkavédelmi alapfogalmak. Munkavédelem jogi szabályozása. Munkabaleset és foglalkozási megbetegedések ismertetése és kapcsolata. Munkahelyi egészségvédelem. A munkabiztonság és foglalkozás-egészségügy.
- 4. hét:** Foglalkozási megbetegedések, balesetek minősítése, bejelentése, következményei, felelősség kérdései. Kémiai biztonság. Vegyi anyagok tárolása, szállítása. Veszélyes anyagok kezelése. Munkakörnyezet kialakítása (műhelyek, tárolók, képernyős munkahelyek). Szellőzés, fűtés, klíma, zaj, világítás, ergonómia, szociális ellátottság a munkahelyeken. Veszélyjelek, kollektív és egyéni védőeszközök. Égés és robbanás. Tűzvédelmi alapfogalmak, tűzvédelem felépítése, jogi szabályozása.
- 8. hét:** Tűz elleni védekezés fogalma, tárgya, rendszere. Anyagok, létesítmények tűzveszélyességi osztályba sorolása. Tűzveszélyes tevékenység.
- 12. hét:** Tűzoltási módok, tűzoltó berendezések (típusai, felhasználási területük, felülvizsgálatuk). Gázpalackok kezelése. Tűzvédelemi utasítás, tűzriadó terv. Balesetek megelőzése. Elsősegély-nyújtás fogalmai. Újraélesztés (BLS).
- 14. hét:** *1. és 2. ZH.*

Program (laborgyakorlat):

- 2. hét:** Bevezetés, tájékoztatás. Balesetek. Munka- és foglalkozási balesetek I.
- 4. hét:** Munka- és foglalkozási balesetek II.
- 8. hét:** Kémiai balesetek. Tűz okozta balesetek.
- 12. hét:** Újraélesztés (BLS) gyakorlása.
- 14. hét:** *1. és 2. ZH.*

A részletes tantárgyprogram változtatásának jogát fenntartjuk!

Pécs, 2021. február 05.

Dolgosné dr. Kovács Anita
egyetemi docens

dr. Pécz Tibor
tudományos főmunkatárs